

Vrijkomend lijfrente- kapitaal bij leven

Keuzemogelijkheden en belastingregels

Wat lees je in deze brochure?

Inleiding en leeswijzer	3
01 Pre-Brede Herwaardering	4
1a. Periodieke uitkeringen	4
1b. Afkopen/uitkering ineens	6
1c. Verder sparen	7
02 Brede Herwaardering	9
2a. Periodieke uitkeringen	10
2b. Afkopen/uitkering ineens	11
2c. Verder sparen	11
03 Wet Inkomstenbelasting 2001	13
3a. Periodieke uitkeringen	13
3b. Afkopen/uitkering ineens	18
3c. Verder sparen	19
04 Goed om te weten	23
Wij helpen je graag verder	24

Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Je hebt kapitaal opgebouwd in een product voor een aanvulling op je AOW en pensioen. Dit kapitaal komt binnenkort vrij. Je kunt het laten uitkeren of verder laten groeien. Wat het beste bij je past?

Dat hangt af van jouw wensen, jouw situatie, het soort lijfrenteproduct en welke belastingregels er gelden voor jouw huidige product. Vooral de belastingregels bepalen welke mogelijkheden je hebt. En wat de gevolgen zijn van je keuze.

Niet alle lijfrenteproducten zijn namelijk hetzelfde. Dit komt doordat de belastingregels tussentijds zijn aangepast. Voor oude lijfrenteproducten gelden andere regels dan voor nieuwe lijfrenteproducten.

Belastingregels

Informeer altijd bij de aanbieder welke belastingregels voor jouw product gelden. Of neem voor meer informatie contact met ons op.

Leeswijzer

De belastingregels bepalen wat je kunt doen met je vrijkomend lijfrentekapitaal. Welke belastingregels (belastingregime) er gelden voor je lijfrentekapitaal, is onder meer afhankelijk van de datum waarop jouw lijfrentepolis of kapitaalverzekering is afgesloten. Kijk in het schema hieronder welk belastingregime er waarschijnlijk geldt voor jouw lijfrentekapitaal. Er zijn echter veel bijzondere situaties en uitzonderingen op de regels. Informeer daarom altijd bij de aanbieder welk belastingregime voor jouw product van toepassing is. Of neem voor meer informatie contact met ons op.

Welke belastingregels gelden er voor jouw lijfrentekapitaal?

Wanneer sloot u het product af?	Belastingregime
Voor 16 oktober 1990	pre-Brede Herwaardering
16 oktober – 31 december 1991	Brede Herwaardering Heb je de verzekering tegen een eenmalige koopsom afgesloten of de verzekering voor 1 januari 1992 premievrij gemaakt? Dan valt jouw lijfrente onder de pre-Brede Herwaardering.
1 januari 1992 – 31 december 2000	Brede Herwaardering
1 januari 2001 of later	Wet Inkomstenbelasting 2001

Belangrijk: heb je het kapitaal eerder overgedragen naar het lijfrenteproduct dat nu vrijkomt? Dan geldt de ingangsdatum van het oorspronkelijke product.

01

Pre-Brede Herwaardering

Regime pre-Brede Herwaardering lijfrente (pre-BHW, tot 1992)
'oud regime' of 'kapitaalverzekering met lijfrenteclausule'

Als hoofdregel geldt dat jouw lijfrente onder de belastingregels van de pre-BHW valt als de lijfrenteverzekering:

- tegen premiebetaling is afgesloten op of voor 15 oktober 1990 en de premies niet meer zijn verhoogd na 1991, of
- tegen premiebetaling is afgesloten na 15 oktober 1990 en voor 1 januari 1992 en de verzekering premievrij is gemaakt voor 1 januari 1992, of
- is afgesloten tegen een eenmalige koopsom voor 1 januari 1992.

Het gaat om de oorspronkelijke ingangsdatum van de verzekering. Mogelijk is jouw huidige verzekering een voortzetting van een oudere verzekering. Je hebt misschien ooit de waarde van een oude verzekering overgedragen naar je huidige verzekering zonder dat je over de waarde belasting hoefde te betalen. Het gaat dan om de ingangsdatum van die oude verzekering. Heb je de waarde van meerdere lijfrenteverzekeringen in je huidige verzekering ondergebracht? En lag de ingangsdatum van 1 of meer van die oude verzekeringen na de hierboven genoemde datums? Dan is de kans groot dat je huidige verzekering niet meer onder de regels van het pre-BHW regime valt. De aanbieder van je huidige lijfrenteverzekering kan je zekerheid geven over het belastingregime dat geldt voor die verzekering.

1a. Periodieke uitkeringen

Je kunt periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen bij een bank of verzekeraar. Dit is een reeks uitkeringen die vast en gelijkmatig is. Dat betekent dat de uitkeringen steeds even hoog zijn. En er zit steeds een gelijke periode tussen, bijvoorbeeld een maand of kwartaal maar maximaal een jaar.

1a.1 Periodieke uitkeringen bij een bank

Laat je het lijfrentekapitaal periodiek uitkeren via een lijfrenterekening bij een bank? Dan vervallen de belastingregels van het oude/pre-BHW regime. De nieuwe regels van het regime Wet IB 2001 gelden dan. De regels van het oude regime zijn soepeler dan die van het nieuwe regime. Enkele belangrijke verschillen zijn:

- Onder het oude regime kun je voor kortere looptijden kiezen dan bij het nieuwe regime.
- Bij het oude regime kun je de uitkeringen belastingvriendelijk schenken aan anderen.
- Als je tijdens de uitkeerfase bij een oud regime de waarde in 1 keer laat uitkeren, betaal je hierover geen fiscale boete. Bij het nieuwe regime geldt een fiscale boete van maximaal 20% van het bedrag dat in 1 keer wordt uitgekeerd. Vaak zal de verzekeraar afkoop tijdens de uitkeerfase niet toestaan.

De regels rondom de uitkeringen bij de bank lees je in de informatie onder Wet IB 2001 lijfrente box 1 – periodieke uitkeringen bij een bank op pagina 13.

Wil je met lijfrentekapitaal uit een pre-BHW lijfrenteverzekerings bij een bank een periodieke lijfrente-uitkering aankopen? Dan geldt er geen maximum leeftijd. Normaal mag je onder het regime Wet IB 2001 geen periodieke uitkeringen aankopen als je meer dan 6 jaar geleden de AOW-leeftijd hebt bereikt. Hierop geldt een uitzondering als je al ouder bent en je kapitaal uit een pre-BHW lijfrente periodiek wilt laten uitkeren.

1a.2 Periodieke uitkeringen bij een verzekeraar

Je kunt het lijfrentekapitaal storten bij een verzekeraar en daarvoor periodieke uitkeringen aankopen. Deze uitkeringen vallen onder het regime van de pre-BHW. Voor de Belastingdienst geldt geen maximale of minimale leeftijd waarop je deze uitkeringen aankoopt. De verzekeraar bij wie je jouw uitkeringen aankoopt, kan wel een leeftijdsgrens stellen.

Uitkeringsvorm

Je kunt kiezen voor tijdelijke en levenslange uitkeringen. Bij tijdelijke uitkeringen is de minimale looptijd afhankelijk van je leeftijd op het moment dat je de uitkeringen aankoopt. Er geldt een looptijd die afhankelijk is van een 1% sterftekans. De aanbieder van de uitkeringen kan de minimale looptijd bepalen.

Kies je voor levenslange lijfrente-uitkeringen? Dan lopen de uitkeringen door tot de verzekerde overlijdt (bij 2 verzekerden: tot beide verzekerden overleden zijn). Zie ook de informatie onder 'overlijden tijdens de uitkeerfase'.

Er geldt geen maximum voor de hoogte van de uitkeringen.

Overlijden tijdens de uitkeerfase

Je moet een 'verzekerde lijf' (een verzekerde) aanwijzen voor de uitkeringen. Dat kun je zelf zijn. Maar bij een pre-BHW lijfrente kan dat ook iemand anders zijn.

Bij uitkeringen met een afgesproken vaste einddatum geldt dat de uitkeringen doorlopen tot de vaste einddatum. Maar overlijdt de verzekerde voor die vaste datum? Dan stoppen op dat moment ook de uitkeringen. Je kunt vaak ook 2 verzekerden aanwijzen. Overlijdt 1 van de verzekerden voor de vaste einddatum? Dan lopen de uitkeringen nog gewoon door tot die vaste einddatum. Maar als de langstlevende ook vóór de vaste einddatum overlijdt, stoppen de uitkeringen op dat moment.

Bij een levenslange lijfrente stoppen de uitkeringen niet op een vast afgesproken tijdstip. Ze stoppen pas als de verzekerde overlijdt. Bij 2 verzekerden stoppen de uitkeringen als de langstlevende overlijdt.

Let op: Je loopt de kans een deel van jouw lijfrentekapitaal te verliezen als de verzekerde(n) vroeg overlijdt/overlijden. Wijs je bijvoorbeeld alleen jezelf aan als verzekerde en overlijdt je na de 1e uitkering? Dan stoppen de uitkeringen. Het kapitaal dat je hebt ingelegd en nog niet tot uitkering is gekomen, is voor de verzekeringsmaatschappij. Jouw erfgenamen lopen dit geld mis. Je kunt dit voorkomen door een [overlijdensrisicoverzekering](#) te sluiten. Je kunt daarmee bijvoorbeeld het bedrag van jouw inleg verzekeren. Je kunt daarbij afspreken dat het verzekerde bedrag daalt met elke uitkering die je wel ontvangt.

Inkomsten- en loonbelasting

De premies die in het verleden zijn betaald, waren meestal aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. De uitkeringen zijn daarom belast met inkomstenbelasting in box 1. De verzekeraar die de uitkeringen doet, moet loonbelasting inhouden op de uitkeringen. Hij draagt die loonbelasting af aan de Belastingdienst. Je krijgt dus een nettobedrag. Je kunt bij jouw belastingaangifte de inkomstenbelasting die je moet betalen verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat je nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

De verzekeraar moet ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet inhouden op de uitkeringen en dit afdragen aan de Belastingdienst.

Afkopen tijdens de uitkeerfase

Je kunt tijdens de uitkeerfase bij de meeste verzekeraars de waarde die in de verzekering zit, niet ineens opnemen (afkopen). Staat de verzekeraar dit wel toe? Dan moet je over de afkoopwaarde inkomstenbelasting in box 1 betalen op het moment dat je de afkoopwaarde ontvangt. De verzekeraar houdt loonbelasting in over de uitgekeerde waarde. Die kun je dan verrekenen met de inkomstenbelasting.

Schenken kan

De uitkeringen kun je ook schenken aan een ander. Bijvoorbeeld jouw kind of kleinkind, maar ook aan een vriend. Je koopt dan een periodieke lijfrente-uitkering en wijst de ander aan als de begunstigde voor de uitkeringen. Je kunt vaak tijdens de looptijd deze begunstigde weer wijzigen. Zo houd je controle over wie de uitkeringen ontvangt.

Belastingvriendelijk schenken

De uitkeringen worden met inkomstenbelasting belast bij de ontvanger. Je kunt een ontvanger kiezen met een laag inkomen. Die heeft daardoor een laag belastingtarief. De uitkeringen worden dan tegen een laag tarief belast met inkomstenbelasting.

Let op: schenk je de uitkeringen aan kinderen onder de 18 jaar? Dan worden de uitkeringen niet bij hen belast, maar bij hun ouder(s). Mogelijk betalen de ouders een hoger tarief in box 1. Een schenking aan jouw partner is vaak toch bij jezelf belast. Er wordt wel gezegd dat als je jouw uitkeringen aan jouw partner laat toekomen, de uitkeringen ook bij de partner belast zijn. De Belastingdienst is het daar lang niet altijd mee eens. De Belastingdienst stelt dat in veel gevallen de uitkeringen toch bij jezelf belast zijn.

Koop je zelf de periodieke uitkeringen aan? En schenk je die uitkeringen door een ander als begunstigde aan te wijzen? Dan betaalt de ontvanger hierover geen schenkbelasting. Het maakt niet uit hoe hoog de uitkeringen zijn.

Wat mag je volgens de belastingregels niet doen met de periodieke uitkering?

Je mag, volgens de belastingregels, de waarde van jouw periodiek uitkerende lijfrenteverzekering niet verpanden aan een schuldeiser. Je kunt

jouw verzekering bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor jouw hypotheekschuld. Je mag de (rechten op de) verzekering niet overdragen aan een bedrijf of stichting. Doe je dit wel, dan wordt de waarde op dat moment belast met inkomstenbelasting in box 1.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

Je mag jouw lijfrentekapitaal alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. Je mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kun je bijvoorbeeld jouw lijfrentekapitaal dat vrijkomt bij een verzekeraar niet omzetten in een lijfrenteproduct bij jouw eigen (pensioen- of stamrecht) B.V.

1b. Afkopen/uitkering ineens

Je kunt het lijfrentekapitaal op einddatum ineens laten uitkeren. We noemen dit ook wel afkopen: je koopt namelijk de lijfrenteverplichting af.

Inkomsten- en loonbelasting

De hele uitkering is belast met inkomstenbelasting in box 1 op het moment dat je de uitkering ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt jouw verzekeraar het geld pas over in het volgende jaar? Dan is het geld belast in dat volgende jaar.

De verzekeraar die de uitkering doet, moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Hij draagt die loonbelasting af aan de Belastingdienst. Je krijgt dus een nettobedrag. Je kunt bij jouw belastingaangifte de inkomstenbelasting die je moet betalen verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat je nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

Uitkering ineens aan een ander?

Ben je de verzekeringnemer van een pre-BHW lijfrenteverzekering die binnenkort de einddatum bereikt? En wil je dat de uitkering ineens toekomt aan iemand anders dan jezelf? Let dan goed op wie op dit moment als begunstigde op de verzekering staat. Sta jij daar zelf op en geef je de verzekeraar opdracht om het kapitaal ineens uit te keren aan een ander? Dan ben je zelf inkomstenbelasting verschuldigd over de uitkering. De netto-uitkering (na inhouding van loonbelasting) die wordt gedaan aan de ander, kan vervolgens belast zijn met schenkbelasting.

Staat de ander als begunstigde op de verzekering die binnenkort de einddatum bereikt? Dan mag die persoon kiezen voor een uitkering ineens. Je kunt dit niet doen voor die ander. De uitkering is dan ook bij die ander met inkomstenbelasting belast. Het hele beschikbare lijfrentekapitaal (dus voor inhouding van loonbelasting) kan belast zijn met schenkbelasting. Niet alle verzekeraars keren op jouw verzoek aan iemand anders uit wanneer je zelf als begunstigde op de polis staat.

Hoe hoger de uitkering ineens is, hoe hoger ook het tarief van de inkomstenbelasting. En hoe meer belasting er dus moet worden betaald.

1c. Verder sparen

Je kunt verder sparen (of beleggen) met het kapitaal dat nu vrijkomt. Dit kan bij een verzekeraar en vaak ook bij een bank (of beleggingsinstelling).

Je kunt soms verder sparen door de looptijd van jouw huidige verzekering te verlengen. Of je gebruikt het vrijkomende kapitaal als storting in een nieuwe lijfrenteverzekering, - spaarrekening of - beleggingsrecht zonder dat je op dat moment inkomstenbelasting betaalt. We noemen dat ook wel een kapitaal- of waardeoverdracht. Het kapitaal dat je overdraagt, kun je niet als lijfrentepremie voor je nieuwe lijfrenteproduct aftrekken voor de inkomstenbelasting.

Als je verder spaart, beslis je in de toekomst opnieuw wat je met het dan vrijkomende kapitaal doet.

1c.1 Verder sparen bij een bank of beleggingsinstelling

Breng je het lijfrentekapitaal onder in een lijfrentespaarproduct bij een bank? Dan vervallen de belastingregels van het regime pre-BHW en gelden de nieuwe regels van het regime Wet IB 2001. De regels van het oude regime zijn soepeler dan de regels van het nieuwe regime.

Enkele belangrijke verschillen zijn:

- Onder het oude regime kun je voor periodieke uitkeringen kortere looptijden kiezen dan bij het nieuwe regime.
- Bij het oude regime kun je periodieke uitkeringen belastingvriendelijk schenken aan anderen.
- Als je onder de regels van het oude regime de waarde van de verzekering wilt afkopen, betaal je

hierover geen fiscale boete. Bij het nieuwe regime moet je vaak wel een fiscale boete (maximaal 20%) betalen.

Voor de regels rondom verder sparen bij de bank verwijzen wij je naar de informatie bij Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen op pagina 19 en Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen bij bank op pagina 20. Je kunt niet meer verder sparen bij een bank als je 5 kalenderjaren of langer geleden jouw AOW-leeftijd hebt bereikt.

1c.2 Verder sparen bij een verzekeraar

Je kunt bij een verzekeraar verder sparen met jouw lijfrentekapitaal. De regels van het regime pre-BHW blijven normaal gesproken van toepassing. Je kiest een nieuwe einddatum waar de Belastingdienst verder geen regels aan stelt. Als je weer inlegt op de nieuwe (of verlengde) verzekering, zijn de premies niet meer aftrekbaar.

Wil je toch graag verder sparen en nieuwe premies betalen? En die premies in aftrek brengen voor de inkomstenbelasting? Dan kun je ook jouw verzekering verlengen of de waarde overdragen in een nieuwe verzekering.

Hierop blijven dan de oude regels van toepassing. Daarnaast kun je dan een nieuwe verzekering of lijfrentespaarrekening afsluiten. Op die nieuwe verzekering of rekening leg je dan de premie in. Hierop is het nieuwe regime Wet IB 2001 van toepassing. Voor de regels van het regime Wet IB 2001 verwijzen wij naar de informatie bij Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen bij een verzekeraar op pagina 21.

Verder laten sparen door een ander?

Ben je de verzekeringnemer van een pre-BHW lijfrenteverzekeringspolis die binnenkort de einddatum bereikt? En heb je iemand anders als begunstigde aangewezen voor het vrijkomende kapitaal? Dan kan alleen die ander beslissen wat hij met het kapitaal doet. Dus alleen die ander kan kiezen of hij verder spaart of niet. Ook moet die ander mogelijk schenkbelasting betalen over het hele kapitaal op het moment dat de verzekering de einddatum bereikt. Jij kunt alleen kiezen wat er met het kapitaal gebeurt als je zelf de begunstigde bent van de verzekering op de dag dat die de einddatum bereikt.

Overlijden tijdens de uitstelfase

Spaar je verder maar overlijdt je voor de nieuwe einddatum? Dan komt de waarde van de verzekering op dat moment toe aan de persoon (of personen) die je daarvoor als begunstigde(n) hebt aangewezen. Je moet namelijk bij jouw nieuwe verzekering (of als je jouw huidige verzekering verlengt) aan de verzekeraar aangeven wie op de einddatum en bij tussentijds overlijden de uitkering krijgt.

02

Brede Herwaardering

Regime Brede Herwaardering lijfrente

(BHW, van 1992 tot 2001)

Heb je een lijfrenteverzekeringspolis waarvoor je premies kon aftrekken? En ligt de oorspronkelijke ingangsdatum tussen 1 januari 1992 en 31 december 2000? Dan valt jouw verzekering waarschijnlijk onder de regels van het regime BHW. Ligt de ingangsdatum na 15 oktober 1990 en sloot je de verzekering destijds af tegen periodieke premiebetaling? En heb je die premiebetaling voortgezet na 1991? Ook dan val je waarschijnlijk onder de regels van het regime BHW. Op jouw polis staat meestal een verwijzing naar artikel 45, lid 1, onder g, Wet IB 1964 als de verzekering valt onder het regime BHW.

Het kan ook dat je of jouw verzekeraar in of na 2001 heeft gekozen om de belastingregels van het nieuwe regime van de Wet IB 2001 toe te passen. Op de polis of in de verzekeringsvoorwaarden staat dan een verwijzing naar artikel 3.125 Wet IB 2001. De aanbieder van jouw huidige lijfrenteverzekeringspolis kan je zekerheid geven over het belastingregime dat geldt voor jouw lijfrenteverzekeringspolis.

De mogelijkheden die je hebt met een lijfrentekapitaal van het regime BHW zijn bijna gelijk aan de mogelijkheden onder het regime Wet IB 2001. Ook de gevolgen van elke keuze zijn bijna hetzelfde.

2a. Periodieke uitkeringen

Je kunt periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen bij een bank of bij een verzekeraar. Dit is een reeks uitkeringen die vast en gelijkmatig is. Dat betekent dat de uitkeringen steeds even hoog zijn. En er zit steeds een gelijke periode tussen, bijvoorbeeld een maand of kwartaal maar maximaal een jaar.

Volgens de Belastingdienst moeten jouw periodieke uitkeringen uiterlijk starten in het 6e kalenderjaar na het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt. Word je bijvoorbeeld op 15 november 2026 67 jaar? De eerste uitkering uit jouw direct ingaande lijfrente moet dan plaatsvinden in 2032 (= 2026 + 6).

Hierop is een uitzondering. Komt het lijfrentekapitaal pas vrij na het 6e jaar na het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt? En was deze einddatum van de opbouwphase al vastgelegd in de lijfrenteovereenkomst

op 1 januari 2001? Dan mag je toch nog periodieke uitkeringen aankopen. Is het al langer dan 6 jaar geleden dat je jouw AOW-leeftijd bereikte? En bereikt jouw lijfrenteverzekeringspolis van het regime BHW nu pas de einddatum? En was deze einddatum van de opbouwphase nog niet vastgelegd in de lijfrenteovereenkomst op 1 januari 2001? Je hebt dan na 1 januari 2001 de einddatum van de opbouwphase nogmaals verlengd. Overleg met jouw huidige aanbieder wat je kunt doen.

2a.1 Periodieke uitkeringen bij een bank

Laat je het lijfrentekapitaal periodiek uitkeren via een lijfrenterekening bij een bank? Dan vervallen de belastingregels van het regime BHW. De regels van het regime Wet IB 2001 gelden dan. Er zijn bijna geen verschillen in de regels voor periodieke uitkeringen tussen het regime BHW en het regime Wet IB 2001. De regels rondom de uitkeringen bij de bank lees je in de informatie bij Wet IB 2001 lijfrente box 1 – periodieke uitkeringen bij bank op pagina 13.

2a.2 Periodieke uitkeringen bij een verzekeraar

Laat je het lijfrentekapitaal periodiek uitkeren via een lijfrenteverzekeringspolis bij een verzekeraar? Dan blijven de belastingregels van het regime BHW gelden. Er zijn bijna geen verschillen in de regels voor periodieke uitkeringen tussen het regime BHW en het regime Wet IB 2001. Voor de regels rondom de periodieke uitkeringen van een lijfrente van het regime BHW bij een verzekeraar, verwijzen wij daarom naar de informatie bij Wet IB 2001 lijfrente box 1 – periodieke uitkeringen bij verzekeraar op pagina 15.

2b. Afkopen/uitkering ineens

Je kunt het lijfrentekapitaal op einddatum ineens aan jezelf laten uitkeren. We noemen dit ook wel afkopen: je koopt namelijk de lijfrenteverplichting af. Een afkoop heeft gevolgen voor de belasting.

Inkomsten- en loonbelasting

Als je afkoopt, moet je belasting betalen over de uitkering. Hoeveel belasting je precies moet betalen, is afhankelijk van de vraag of jouw lijfrente een grote of kleine lijfrente is.

Afkoop kleine lijfrente

Is jouw vrijkomende lijfrentekapitaal lager dan het grensbedrag € 5.513,- in 2026? Dan noemen we dit een 'kleine lijfrente'. Is jouw vrijkomende lijfrentekapitaal lager dan de grens? En heb je nog meer lijfrentekapitaal van het regime Wet IB 2001 of regime BHW bij dezelfde verzekeraar? En is het totale kapitaal daarvan hoger dan het grensbedrag? Dan noemen we dit toch een grote lijfrente.

Let op: een lijfrentekapitaal dat al in een periodiek uitkerende lijfrenteverzekering zit, telt niet mee.

Als je een kleine lijfrente afkoopt, betaal je inkomstenbelasting in box 1 over het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd. De uitkering is belast op het moment dat je deze ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt jouw aanbieder het geld pas in het volgende jaar over? Dan is het belast in dat volgende jaar.

Jouw huidige aanbieder moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Het tarief is gebaseerd op de tabel bijzondere beloningen. De aanbieder draagt de loonbelasting af aan de Belastingdienst. Je krijgt dus een nettobedrag. Je kunt bij jouw belastingaangifte de inkomstenbelasting die je moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat je nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

Afkoop grote lijfrente

Is het vrijkomende kapitaal hoger dan het grensbedrag € 5.513,- in 2026? Of heb je meerdere lijfrenteverzekeringen bij dezelfde verzekeraar die vallen onder de regels van het regime BHW of Wet IB 2001? En is het totaal van die kapitalen hoger dan het grensbedrag? Dan noemen we dit een grote lijfrente.

Let op: een lijfrentekapitaal dat al in een periodiek uitkerende lijfrenteverzekering zit, telt niet mee.

Koop je een grote lijfrente (of een deel daarvan) af? Dan betaal je inkomstenbelasting in box 1 over het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd. De uitkering is belast op het moment dat je deze ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt jouw aanbieder het geld pas in het volgende jaar over? Dan is het belast in dat volgende jaar.

Behalve de inkomstenbelasting betaal je ook een fiscale boete. Deze boete heet revisierente. Die is maximaal 20% van het kapitaal dat ineens wordt uitgekeerd.

Jouw verzekeraar moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Het tarief is bij een grote lijfrente altijd 52%. De aanbieder draagt de loonbelasting af aan de Belastingdienst. Je krijgt dus een nettobedrag. Je kunt vervolgens bij jouw belastingaangifte de inkomstenbelasting die je moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat je nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

2c. Verder sparen

Je kunt verder sparen (of beleggen) met het kapitaal dat vrijkomt. Dit kan bij een bank (of beleggingsinstelling) of bij een verzekeraar. Verder sparen kan alleen als je korter dan 5 jaar geleden jouw AOW-leeftijd bereikte. De einddatum van een (nieuw) lijfrentespaarproduct mag namelijk niet later liggen dan in het 5e jaar na het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt.

Je kunt soms verder sparen door de looptijd van jouw huidige product te verlengen. Of je gebruikt het vrijkomende kapitaal als storting in een nieuwe lijfrenteverzekering, - spaarrekening of -beleggingsrecht zonder dat je op dat moment inkomstenbelasting betaalt. We noemen dat ook wel een kapitaal- of waardeoverdracht.

Het kapitaal dat je overdraagt, kun je niet als lijfrentepremie voor jouw nieuwe lijfrenteproduct aftrekken voor de inkomstenbelasting.

Als je verder spaart, beslis je in de toekomst opnieuw wat je met het vrijkomende kapitaal doet.

2c.1 Verder sparen bij een bank of beleggingsinstelling

Breng je het lijfrentekapitaal onder in een lijfrentespaarproduct bij een bank? Dan vervallen de belastingregels van het regime BHW. De regels van het regime Wet IB 2001 gelden dan. Er zijn bijna geen verschillen in de regels voor verder sparen tussen het regime BHW en het regime Wet IB 2001. Behalve dat je nieuwe premies onder het regime Wet IB 2001 mogelijk af kunt trekken voor de inkomstenbelasting.

Voor de regels rondom verder sparen bij de bank verwijzen wij je naar de informatie bij Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen op pagina 19 en Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen bij bank op pagina 20.

2c.2 Verder sparen bij een verzekeraar

Spaar je verder bij een verzekeraar? Dan blijven de regels van het regime BHW normaal gesproken van toepassing. Als je weer inlegt op de nieuwe (of verlengde) verzekering, zijn de premies niet meer aftrekbaar. Wil je toch de mogelijkheid hebben nieuwe premies in aftrek te brengen voor de inkomstenbelasting? Dan kun je jouw verzekeraar vragen de regels van het regime Wet IB 2001 toe te passen op jouw nieuwe of verlengde lijfrenteverzekering.

Er zijn bijna geen verschillen in de regels voor verder sparen tussen het regime BHW en het regime Wet IB 2001. Behalve dan voor de mogelijkheid tot aftrek van nieuwe premies.

Voor de regels rondom verder sparen bij de verzekeraar verwijzen wij je daarom naar de informatie bij Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen op pagina 19 en Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen bij verzekeraar op pagina 21.

03

Wet Inkomstenbelasting 2001

Regime Wet Inkomstenbelasting 2001

(Wet IB, vanaf 2001)

Ligt de oorspronkelijke ingangsdatum van jouw lijfrenteverzekering na 31 december 2000? Dan valt jouw verzekering onder de regels van het regime Wet IB 2001. Het kan ook dat jouw lijfrenteverzekering onder het regime 'Wet IB 2001' valt als de oorspronkelijke ingangsdatum voor 2001 ligt. Jij, of jouw maatschappij, heeft dan in het verleden gekozen voor een overgang van de verzekering naar het regime 'Wet IB 2001'. Op de polis of in de verzekeringsvoorwaarden staat dan een verwijzing naar artikel 3.125 Wet IB 2001. De aanbieder van jouw huidige lijfrenteverzekering kan je zekerheid geven over het belastingregime dat geldt voor jouw lijfrenteverzekering.

Heb je een lijfrentespaarrekening of lijfrente-beleggingsrecht? Dan valt deze altijd onder het regime Wet IB 2001.

3a. Periodieke uitkeringen

Je kunt periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen bij een bank of bij een verzekeraar. Dit is een reeks uitkeringen die vast en gelijkmatig is. Dat betekent dat de uitkeringen steeds even hoog zijn. En er zit steeds een gelijke periode tussen, bijvoorbeeld een maand of kwartaal maar maximaal een jaar.

Als je periodieke lijfrente-uitkeringen aankoopt, blijven de regels van het regime Wet IB 2001 gelden. Volgens de Belastingdienst moeten jouw periodieke uitkeringen uiterlijk starten in het 6e kalenderjaar na het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt. Word je bijvoorbeeld op 15 november 2026 67 jaar? De eerste uitkering uit jouw direct ingaande lijfrente moet dan plaatsvinden in 2032 (= 2026 + 6).

3a.1 Periodieke uitkeringen bij een bank

Koop je bij een bank lijfrente-uitkeringen aan? Dan stort je het vrijkomende lijfrentekapitaal op een lijfrentespaarrekening met uitkeringen. Over deze inleg ontvangt u rente op de rekening en daarmee stijgt het tegoed. Het tegoed op deze rekening daalt elke keer met het bedrag dat wordt uitgekeerd. Het tegoed loopt zo langzaam leeg totdat er op de afgesproken einddatum geen tegoed meer is. De rekening eindigt dan. Je kunt de uitkeringen alleen voor jezelf aankopen. De uitkeringen komen dus aan jou als rekeninghouder toe.

Uitkeringsvorm

Je kunt bij de bank kiezen uit 3 uitkeervormen/ looptijden:

- Tijdelijke oudedagslijfrente
- 20 jaarslijfrente vanaf het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt
- 20 jaars plus lijfrente

Tijdelijke oudedagslijfrente

De totale looptijd van de uitkeringen van een tijdelijke oudedagslijfrente is minimaal 5 jaar. De maximale uitkering per jaar is dan € 27.192,- (wettelijk maximum voor 2026). Dit geldt voor al jouw tijdelijke oudedagslijfrentes bij verzekeraars en banken samen.

Hoe langer de looptijd van de uitkeringen, hoe lager de hoogte van elke periodieke uitkering. Van hetzelfde vrijkomende kapitaal moeten namelijk meer uitkeringen gedaan worden.

De uitkeringen mogen pas ingaan vanaf het jaar dat je jouw AOW-leeftijd bereikt. Hierop geldt een uitzondering. Heb je al lijfrentekapitaal opgebouwd vóór 2014? Dan mag je een tijdelijke oudedagslijfrente aankopen vóór het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt. Maar de uitkeringen mogen nooit eerder ingaan dan het jaar waarin je 65 wordt. Bij deze uitzondering gelden de volgende regels:

- Heb je op jouw vrijkomende lijfrenteproduct niet ingelegd na 31 december 2013? Dan mag je het hele kapitaal daarvan gebruiken voor een tijdelijke oudedagslijfrente die start vóór het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt. Dus voor het tegoed per 31 december 2013 en het vanaf 31 december 2013 opgebouwde rendement.
- Heb je op jouw vrijkomende lijfrenteproduct nog inleg gedaan na 31 december 2013? Dan mag je alleen voor de waarde op 31 december 2013 van dit product een tijdelijke oudedagslijfrente kopen die start vóór het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt. Voor het overige deel moet je een andere keuze maken. Bijvoorbeeld verder sparen, ineens tot uitkering laten komen of een periodieke uitkering met een langere looptijd.

20 jaars lijfrente

Vanaf het jaar waarin je jouw AOW-leeftijdbereikt, kun je kiezen voor een lijfrente zonder maximumuitkering per jaar. De looptijd van deze uitkeringen is minimaal 20 jaar. Deze vorm lijkt op de levenslange oudedagslijfrente bij de verzekeraar. Maar het is niet precies hetzelfde: de uitkeringen bij de bank gaan altijd door tot de afgesproken einddatum. De uitkeringen bij de verzekeraar stoppen bij overlijden.

20 jaars plus lijfrente

Ontvang je graag jouw eerste uitkering bij de bank vóór het kalenderjaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt? En kun je geen gebruikmaken van de uitzondering van de tijdelijke oudedagslijfrente? Dan is de minimale looptijd 20 jaar plus het aantal jaren tussen het moment van de 1e uitkering en het moment waarop je jouw AOW-leeftijd bereikt.

Een voorbeeld:

Duurt het op de dag van jouw 1e uitkering nog 2 jaar en 4 maanden voordat je jouw AOW-leeftijd bereikt? Dan is in jouw geval de minimale looptijd 23 jaar (20 + 3, afronding in hele jaren naar boven). Een langere looptijd mag natuurlijk ook. Er geldt geen maximum voor de uitkering van deze lijfrentevorm.

Ook deze vorm lijkt op de levenslange oudedagslijfrente bij de verzekeraar. Maar het is niet precies hetzelfde: de uitkeringen bij de bank gaan altijd door tot de afgesproken einddatum. De uitkeringen bij de verzekeraar stoppen bij overlijden.

Overlijden tijdens de uitkeerfase

Overlijdt je tijdens de looptijd van de periodieke uitkeringen? Dan valt het tegoed op jouw rekening op dat moment in jouw nalatenschap. Ben je getrouwd of geregistreerd partner? En hoort de rekening tot het gezamenlijk vermogen? Dan komt ook een deel toe aan jouw partner. Jouw tegoed gaat bij de bank dus niet verloren als je overlijdt tijdens de uitkeerfase.

Volgens de belastingregels moeten jouw erfgenamen (en eventueel jouw partner) de periodieke uitkeringen voortzetten zoals met jou afgesproken is. Zij moeten de afgesproken looptijd aanhouden. In feite blijven de uitkeringen doorlopen, maar dan verdeeld over de erfgenamen en eventueel jouw partner.

Jouw nabestaanden mogen, op een enkele uitzondering na, niet naar eigen keuze het tegoed / de uitkeringen onderling verdelen. Zij moeten de uitkeringen overnemen in dezelfde verhouding als zij recht hebben op de hele nalatenschap. Verdelen ze de uitkeringen toch op een andere manier? Dan moeten ze belasting betalen over het tegoed dat ze eigenlijk zouden moeten krijgen. Ook moeten ze dan een fiscale boete van maximaal 20% van de afkoopwaarde betalen. Dit heet revisierente.

Wil je dat jouw uitkeringen na jouw overlijden aan een of meer specifieke nabestaanden toekomen? Zonder problemen voor de belasting? Dan kun je dit in jouw testament regelen. Jouw notaris kan je daarbij helpen.

Inkomsten- en loonbelasting

De premies die in het verleden zijn betaald, waren meestal aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. De uitkeringen zijn daarom belast met inkomstenbelasting in box 1 op het moment dat je de uitkeringen ontvangt. De bank die de uitkeringen doet, moet loonbelasting inhouden op de uitkeringen. Hij draagt die loonbelasting af aan de Belastingdienst. Je krijgt dus een nettobedrag. Je kunt bij jouw belastingaangifte de inkomstenbelasting die je moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat je nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

De bank moet ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet inhouden op de uitkeringen en dit afdragen aan de Belastingdienst.

Afkopen tijdens de uitkeerfase

Je kunt tijdens de uitkeerfase bij de meeste banken het tegoed, dat op dat moment nog op de lijfrenterekening staat, wel ineens opnemen (afkopen). Maar dan moet je wel over het hele tegoed inkomstenbelasting in box 1 betalen op het moment dat je dit tegoed ontvangt. De bank houdt loonbelasting in over de uitgekeerde waarde. Die kun je verrekenen met de inkomstenbelasting.

Ook moet je een fiscale boete van maximaal 20% van de afkoopwaarde betalen. Dit heet revisierente.

Schenken is niet mogelijk.

De uitkeringen kunnen alleen aan jezelf toekomen. Je kunt de uitkeringen niet aan iemand anders schenken. Alleen bij een scheiding kun je de uitkeringen (of een deel daarvan) aan jouw ex-partner laten toekomen. Daarvoor gelden wel bepaalde voorwaarden.

Wat mag je volgens de belastingregels niet doen met de periodieke uitkering?

Je mag volgens de belastingregels het tegoed van jouw lijfrenterekening niet afkopen. Ook mag je de uitkeringen niet aan iemand anders laten toekomen. Doe je dit wel, dan moet je ineens inkomstenbelasting betalen in box 1 over het tegoed. En je betaalt nog een fiscale boete van maximaal 20%. Dit is de revisierente.

Er zijn nog meer dingen die je niet mag doen met jouw lijfrenterekening waaruit je periodieke uitkeringen krijgt. Doe je dat toch? Dan heeft dat dezelfde gevolgen voor uw inkomstenbelasting en de revisierente.

De rekening op naam van iemand anders zetten

Je mag jouw spaartegoed niet aan iemand anders geven of overmaken naar een andere spaar- of bankrekening. Bij een echtscheiding mag je soms wel (een deel van) jouw spaartegoed aan jouw ex-partner geven. Dit mag ook als je stopt met een geregistreerd partnerschap.

De rekening verpanden

Je mag jouw rekening niet verpanden aan een schuldeiser. Je kunt jouw rekening bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor jouw hypotheekschuld.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

Je mag jouw spaartegoed alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. Je mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kun je bijvoorbeeld jouw spaartegoed niet omzetten in een lijfrenteproduct bij jouw eigen B.V.

3a.2 Periodieke uitkeringen bij een verzekeraar

Koop je bij een verzekeraar lijfrente-uitkeringen aan? Dan stor je het vrijkomende lijfrentekapitaal in een lijfrenteverzekering met periodieke uitkeringen. Dit wordt ook wel een direct ingaande lijfrente genoemd. De verzekeraar keert gedurende de afgesproken periode de uitkeringen uit. Daarna eindigt de verzekering.

Uitkeringsvorm

De uitkeringen die je aankoopt moeten vast en gelijkmatig zijn. Dat betekent dat de uitkeringen steeds even hoog zijn. En er zit steeds een gelijke periode tussen, bijvoorbeeld een maand of kwartaal maar maximaal een jaar.

Je kunt bij de verzekeraar kiezen uit 3 uitkeervormen/looptijden:

- Tijdelijke oudedagslijfrente
- Overbruggingslijfrente
- Levenslange oudedagslijfrente

Tijdelijke oudedagslijfrente

De totale looptijd van de uitkeringen van een tijdelijke oudedagslijfrente is minimaal 5 jaar. De maximale uitkering per jaar is dan € 27.192,- (wettelijk maximum voor 2026). Dit geldt voor al jouw tijdelijke oudedagslijfrentes bij verzekeraars en banken samen.

Hoe langer de looptijd van de uitkeringen, hoe lager elke periodieke uitkering wordt. Van het zelfde vrijkomende kapitaal moeten namelijk meer uitkeringen gedaan worden.

De uitkeringen mogen pas ingaan vanaf het jaar dat je jouw AOW-leeftijd bereikt. Hierop geldt een uitzondering. Heb je voor 2014 lijfrentekapitaal opgebouwd? Dan mag je een tijdelijke oudedags-lijfrente aankopen vóór het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt. Maar de uitkeringen mogen nooit eerder ingaan dan het jaar waarin je 65 wordt.

Bij deze uitzondering gelden de volgende regels:

- Heb je op jouw vrijkomende lijfrenteproduct niet ingelegd na 31 december 2013? Dan mag je het hele kapitaal daarvan gebruiken voor een tijdelijke oudedagslijfrente die start vóór het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt. Dus voor het tegoed per 31 december 2013 en de vanaf 31 december 2013 opgebouwde rente.
- Heb je op jouw vrijkomende lijfrenteproduct nog inleg gedaan na 31 december 2013? Dan mag je alleen voor de waarde op 31 december 2013 van dit product een tijdelijke oudedagslijfrente kopen die start vóór het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt. Voor het overige deel moet je een andere keuze maken. Bijvoorbeeld verder sparen, ineens tot uitkering laten komen of een periodieke uitkering met een langere looptijd.

Overbruggingslijfrente

Je kunt deze uitkeringsvorm alleen kiezen als je voor 2006 een lijfrente verzekering hebt afgesloten en dus voor 2006 lijfrentekapitaal hebt opgebouwd. De maximale uitkering per jaar is € 63.288,-. Dit geldt voor al jouw overbruggingslijfrentes bij elkaar.

De uitkeringen uit een overbruggingslijfrente kunnen op elk moment starten. De uitkeringen moeten eindigen in een van deze 3 kalenderjaren:

- het jaar dat je met pensioen gaat, of
- het jaar waarin je 65 wordt, of
- het jaar dat je jouw AOW-leeftijd bereikt. Je mag zelf kiezen wanneer de uitkeringen eindigen. Met deze lijfrentevorm kun je misschien eerder stoppen met werken doordat de uitkeringen de periode tot aan je pensioen overbruggen.
- Heb je op jouw vrijkomende lijfrenteproduct niet ingelegd na 31 december 2005? Dan mag je het hele kapitaal daarvan gebruiken voor een overbruggingslijfrente.
- Heb je op jouw vrijkomende lijfrenteproduct nog inleg gedaan na 31 december 2005? Dan mag je alleen voor de waarde op 31 december 2005 van dit product een overbruggingslijfrente kopen. Voor het overige kapitaal uit jouw lijfrenteproduct moet je een andere keuze maken. Bijvoorbeeld verder sparen, ineens tot uitkering laten komen of een periodieke uitkering met een langere looptijd.

Levenslange oudedagslijfrente

Je kunt ook kiezen voor levenslange lijfrente-uitkeringen. De uitkeringen lopen dan door totdat je overlijdt. Wijs je iemand anders aan als 2e verzekerde? Dan eindigen de uitkeringen pas als jij en die andere persoon zijn overleden. Zie ook de informatie bij 'Overlijden tijdens de uitkeerfase'. Er geldt geen maximum voor de hoogte van de uitkeringen van de levenslange oudedagslijfrente.

Overlijden tijdens de uitkeerfase

Voor alle uitkeringsvormen geldt dat je jezelf aanwijst als verzekerd lijf ('verzekerde') voor de verzekering met periodieke uitkeringen. Bij uitkeringen met een afgesproken vaste einddatum geldt het volgende: De uitkeringen lopen door tot de vaste einddatum. Maar overlijdt de verzekerde voor die vaste datum? Dan stoppen op dat moment ook de uitkeringen. Je kunt vaak ook 2 verzekerden aanwijzen. Overlijdt 1 van de 2 verzekerden voor de vaste einddatum? Dan lopen de uitkeringen nog gewoon door tot die vaste einddatum.

Maar overlijdt de langstlevende ook voor de vaste einddatum. Dan stoppen de uitkeringen op dat moment. Wijs je een 2e verzekerde aan? Dan moet je ook aangeven wie de begunstigde (de ontvanger) is als de uitkeringen na jouw overlijden doorlopen.

Bij een levenslange lijfrente stoppen de uitkeringen altijd pas als de verzekerde is overleden. Bij 2 verzekerden stoppen de uitkeringen pas als de langstlevende overlijdt.

Let op: je loopt de kans een deel van jouw lijfrentekapitaal te verliezen als je (en eventueel de 2e verzekerde) vroeg overlijdt. Wijs je bijvoorbeeld alleen jezelf aan als verzekerde en overlijdt je na de eerste uitkering? Dan stoppen de uitkeringen. Het kapitaal dat je hebt ingelegd en nog niet tot uitkering is gekomen, is voor de verzekeringsmaatschappij. Jouw erfgenamen lopen dit geld dan mis. Je kunt dit voorkomen door een overlijdensrisicoverzekering te sluiten. Je kunt daarmee bijvoorbeeld het bedrag van jouw inleg verzekeren. Je kunt daarbij afspreken dat het verzekerde bedrag daalt met elke uitkering die je wel ontvangt.

Inkomsten- en loonbelasting

De premies die in het verleden zijn betaald, waren meestal aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. De uitkeringen zijn daarom belast met inkomstenbelasting in box 1 op het moment dat je de uitkeringen ontvangt. De verzekeraar die de uitkeringen doet, moet loonbelasting inhouden op de uitkeringen. Hij draagt die loonbelasting af aan de Belastingdienst. Je krijgt dus een nettobedrag. Je kunt bij jouw belastingaangifte de inkomstenbelasting die je moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat je nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

De verzekeraar moet ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet inhouden op de uitkeringen en dit afdragen aan de Belastingdienst.

Afkopen tijdens de uitkeerfase

Je kunt tijdens de uitkeerfase bij de meeste verzekeraars de waarde die op dat moment nog in de verzekering zit, niet ineens opnemen (afkopen). Staat de verzekeraar dit wel toe? Dan moet je over de afkoopwaarde inkomstenbelasting in box 1 betalen op het moment dat je de afkoopwaarde ontvangt. De verzekeraar houdt loonbelasting in over de uitgekeerde waarde. Die kun je verrekenen met de inkomstenbelasting. Ook moet je een fiscale boete van maximaal 20% van de waarde betalen. Dit heet revisierente.

Schenken is niet mogelijk

De uitkeringen kunnen alleen aan jezelf toekomen. Je kunt de uitkeringen niet aan iemand anders schenken. Alleen bij een scheiding kun je de uitkeringen (of een deel daarvan) aan jouw ex-partner laten toekomen. Daarvoor gelden wel bepaalde voorwaarden. Als je een 2e verzekerde hebt aangewezen, kunnen na jouw overlijden de uitkeringen toekomen aan degene die je daarvoor hebt aangewezen.

Wat mag je volgens de belastingregels niet doen met de periodieke uitkering?

Je mag volgens de belastingregels de waarde van jouw lijfrenteverzekering niet afkopen. Ook mag je de uitkeringen niet aan iemand anders laten toekomen. Doe je dit wel dan moet je ineens inkomstenbelasting betalen in box 1 over de waarde op dat moment. En je betaalt nog een fiscale boete van maximaal 20%, de revisierente. Er zijn nog meer dingen die je niet mag doen met jouw lijfrenteverzekering waaruit je periodieke uitkeringen krijgt. Doe je dat toch? Dan heeft dat dezelfde gevolgen voor jouw inkomstenbelasting en de revisierente.

De verzekering op naam van iemand anders zetten

Je mag de verzekering niet aan iemand verkopen of weggeven. Bij een echtscheiding mag je soms wel (een deel van) de lijfrente aan jouw ex-partner geven. Dit mag ook als je stopt met een geregistreerd partnerschap.

De verzekering verpanden

Je mag jouw verzekering niet verpanden aan een schuldeiser. Je kunt jouw verzekering bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor jouw hypotheekschuld.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

Je mag jouw verzekering alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. Je mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kun je bijvoorbeeld de waarde van jouw verzekering niet omzetten in een lijfrenteproduct bij jouw eigen B.V.

3b. Afkopen/uitkering ineens

Je kunt het lijfrentekapitaal op einddatum ineens aan jezelf laten uitkeren. We noemen dit ook wel afkopen: je koopt namelijk de lijfrenteverplichting af.

Een afkoop heeft gevolgen voor de belasting. Het maakt daarbij niet uit of het lijfrentekapitaal komt uit een lijfrente-verzekering, een -spaarrekening of een -beleggingsrecht.

Inkomsten- en loonbelasting

Als je afkoopt, moet je belasting betalen over de uitkering. Hoeveel belasting je precies moet betalen, is afhankelijk van de vraag of jouw lijfrente een grote of kleine lijfrente is. Hieronder lees je hier meer over.

Afkoop kleine lijfrente

Is jouw vrijkomende lijfrentekapitaal lager dan het grensbedrag (€ 5.513,- in 2026)? Dan noemen we dit een 'kleine lijfrente'. Is jouw vrijkomende lijfrentekapitaal lager dan de grens? En heb je nog meer lijfrentekapitaal van het regime Wet IB 2001 of regime BHW bij dezelfde aanbieder? En is het totale kapitaal daarvan hoger dan het grensbedrag? Dan noemen we dit toch een grote lijfrente.

Let op: een lijfrentekapitaal dat al in een periodiek uitkerend product zit, telt niet mee.

Als je een kleine lijfrente afkoopt, betaal je inkomstenbelasting in box 1 over het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd. De uitkering is belast op het moment dat je deze ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt jouw aanbieder het geld pas in het volgende jaar over? Dan is het belast in dat volgende jaar.

Jouw huidige aanbieder moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Het tarief is gebaseerd op de tabel bijzondere beloningen. De aanbieder draagt de loonbelasting af aan de Belastingdienst. Je krijgt dus een nettobedrag. Je kunt bij jouw belastingaangifte de inkomstenbelasting die je moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat je nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

Afkoop grote lijfrente

Is het vrijkomende kapitaal hoger dan het grensbedrag (€ 5.513,- in 2026)? Of heb je meerdere lijfrenteproducten bij dezelfde aanbieder die vallen onder de regels van het regime BHW of Wet IB 2001? En is het totaal van die kapitalen hoger dan het grensbedrag? Dan noemen we dit een grote lijfrente.

Let op: een lijfrentekapitaal dat al in een periodiek uitkerend product zit, telt niet mee.

Koop je een grote lijfrente (of een deel daarvan) af? Dan betaal je inkomstenbelasting in box 1 over het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd. De uitkering is belast op het moment dat je deze ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt jouw aanbieder het geld pas in het volgende jaar over? Dan is het belast in dat volgende jaar. Behalve de inkomstenbelasting, betaal je ook een fiscale boete. Deze boete heet revisierente. Die is maximaal 20% van het kapitaal dat ineens wordt uitgekeerd.

Jouw huidige aanbieder moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Het tarief is bij een grote lijfrente altijd 52%. De aanbieder draagt de loonbelasting af aan de Belastingdienst. Je krijgt dus een nettobedrag. Je kunt vervolgens bij jouw belastingaangifte de inkomstenbelasting die je moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat je nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

3c. Verder sparen

Je kunt verder sparen (of beleggen) met het kapitaal dat nu vrijkomt. Dit kan bij een bank (of beleggingsinstelling) of bij een verzekeraar.

Verder sparen kan alleen als je korter dan 5 jaar geleden jouw AOW-leeftijd bereikte. De einddatum van een (nieuw) lijfrentespaarproduct mag namelijk niet later liggen dan in het 5e jaar na het jaar waarin je jouw AOW-leeftijd bereikt.

Je kunt soms verder sparen door de looptijd van jouw huidige product te verlengen. Of je gebruikt het vrijkomende kapitaal als storting in een nieuwe lijfrente-verzekering, -spaarrekening of -beleggingsrecht zonder dat je op dat moment inkomstenbelasting betaalt. We noemen dat ook wel een kapitaal- of waardeoverdracht. Het kapitaal dat je overdraagt, kun je niet als lijfrentepremie voor jouw nieuwe lijfrenteproduct aftrekken voor de inkomstenbelasting. Als je verder spaart, beslis je in de toekomst opnieuw wat je met het vrijkomende kapitaal doet. Je kunt dan weer kiezen uit de mogelijkheden met dezelfde gevolgen zoals die staan bij Wet IB 2001 regime lijfrente box 1. Tijdens de spaarfase zit jouw lijfrenteproduct in box 1 van de inkomstenbelasting. Je betaalt dus niet jaarlijks box 3 inkomstenbelasting over de waarde/het tegoed van jouw lijfrenteproduct.

Nieuwe inleg en de belasting

Je kunt zowel bij een bank, verzekeraar als beleggingsinstelling ervoor kiezen nog nieuwe inleg te doen, naast de waarde die je overdraagt. We noemen die nieuwe inleg 'lijfrentepremie'. De lijfrentepremie is mogelijk aftrekbaar voor de inkomstenbelasting in box 1. De Belastingdienst stelt hier voorwaarden aan.

Je kunt je premie of een deel ervan aftrekken als je 'jaarruimte' hebt. De jaarruimte is een rekenformule. Daarmee stelt de Belastingdienst vast of je over het afgelopen jaar een pensioentekort hebt. Daarmee bedoelen we dat je geen of te weinig pensioen hebt opgebouwd.

De jaarruimte is afhankelijk van jouw belastbaar inkomen en van de pensioenopbouw bij jouw werkgever. Je moet dan kijken naar jouw inkomen en pensioenopbouw van het vorige jaar.

Jouw inkomen en pensioenopbouw in bijvoorbeeld 2025 bepalen dus wat jouw jaarruimte in 2026 is. En wat je dus in 2026 aan lijfrentepremie kunt inleggen en aftrekken.

Gebruik je in een jaar niet jouw hele jaarruimte? Dan kun je dat later nog inhalen. Je hebt daarvoor dan 10 jaar de tijd. We noemen dit de 'reserveringsruimte' of 'inhaalruimte'. Je kunt jouw jaarruimte gebruiken tot en met het 5e jaar nadat je jouw AOW-leeftijd hebt bereikt. Daarna heb je geen jaarruimte meer. Na 5 jaar na jouw AOW-leeftijd kun je nog wel jouw reserveringsruimte gebruiken.

De aftrekmogelijkheden die je via jaar- en reserveringsruimte hebt, kun je berekenen op belastingdienst.nl.

Ben je ondernemer?

Dan kun je misschien meer inleggen en aftrekken. Je kunt bijvoorbeeld het bedrag van de oudedagsreserve op jouw bedrijfsbalans inleggen op een lijfrente opbouwproduct. En stop je met jouw onderneming? Dan kun je de stakingswinst inleggen. Hoe ouder je bent als je met jouw onderneming stopt, hoe meer stakingswinst je mag inleggen en aftrekken. Hoe dat precies voor jou werkt, kun je het beste bespreken met jouw (financieel) adviseur.

Nieuwe inleg beperkt jouw mogelijkheden voor tijdelijke uitkeringen

Wil je verder sparen met het vrijkomende kapitaal? En wil je in het product waarin je verder spaart ook nog nieuwe lijfrentepremie inleggen? Dan verspeel je mogelijk bepaalde rechten als je later periodieke uitkeringen aankoopt.

Zet je jouw vrijkomende kapitaal voort in een lijfrente-product waarop je niet meer inlegt? En open je een nieuw 2e lijfrenteproduct waarop je de nieuwe lijfrentepremies gaat inleggen? Dan verspeel je deze rechten niet.

Lijfentekapitaal opgebouwd vóór 2014

Je wilt verder sparen met jouw vrijkomende lijfentekapitaal in een nieuw product. Of je verlengt de einddatum van jouw huidige product. Heb je jouw vrijkomende lijfentekapitaal gedeeltelijk opgebouwd vóór 2014? En heb je na 2013 niet meer ingelegd op dat lijfenteproduct? Maar wil je wel weer gaan inleggen in de komende periode? Dan verspeel je voor de toekomst bepaalde rechten voor een tijdelijke periodieke lijfrente-uitkering. Dat zit zo: Voor de periodieke uitkeringen uit een tijdelijke oudedagslijfrente geldt dat deze pas mogen starten vanaf het jaar dat je de AOW-leeftijd bereikt. Maar heb je kapitaal in een lijfenteproduct opgebouwd voor 2014? Dan mag je de tijdelijke oudedagslijfrente ook eerder laten in gaan, namelijk vanaf het jaar dat je 65 wordt.

Daarbij geldt het volgende:

- Heb je na 2013 niet meer ingelegd op dat product? Dan mag je met het hele kapitaal een tijdelijke oudedagslijfrente aankopen die ingaat in het jaar waarin je 65 wordt.
- Heb je op jouw vrijkomende lijfenteproduct nog inleg gedaan na 2013? Dan mag je alleen voor de waarde van dit product op 31 december 2013 een tijdelijke oudedagslijfrente kopen die start in het jaar waarin je 65 wordt. Voor het overige deel moet je een andere keuze maken.

Lijfentekapitaal opgebouwd vóór 2006

Je wilt verder sparen met jouw vrijkomende lijfentekapitaal in een nieuw product. Of je verlengt de einddatum van jouw huidige product. Heb je jouw vrijkomende lijfentekapitaal gedeeltelijk opgebouwd vóór 2006? En heb je na 2006 niet meer ingelegd op dat lijfenteproduct? Maar wil je wel weer gaan inleggen in de komende periode? Dan verspeel je voor de toekomst bepaalde rechten voor de overbruggingslijfrente.

Dat zit zo: Heb je kapitaal in een lijfenteproduct opgebouwd voor 2006? Dan kun je een periodieke uitkering in de vorm van een overbruggingslijfrente aankopen. Daarbij geldt het volgende:

- Heb je na 2005 niet meer ingelegd op dat product? Dan mag je met het hele kapitaal een overbruggingslijfrente aankopen.
- Heb je op jouw vrijkomende lijfenteproduct nog inleg gedaan na 2005? Dan mag je alleen voor de

waarde op 31 december 2005 van dit product een overbruggingslijfrente kopen. Voor het overige deel moet je een andere keuze maken.

Lees meer over periodieke uitkeringen bij een verzekeraar onder Wet IB 2001 - overbruggingslijfrente op pagina 16.

3c.1 Verder sparen bij een bank of beleggingsinstelling

Breng je het lijfentekapitaal onder in een lijfrentespaarproduct bij een bank? Dan blijven de regels van het regime Wet IB 2001 gelden.

Overlijden tijdens de spaarfase

Overlijdt je tijdens de spaarfase? Dan valt het tegoed van uw lijfrentespaarrekening op dat moment in jouw nalatenschap. Ben je getrouwd of geregistreerd partner? En hoort de rekening tot het gezamenlijk vermogen? Dan komt ook een deel toe aan jouw partner.

Volgens de belastingregels moeten jouw erfgenamen (en eventueel jouw partner) met het tegoed dat aan ieder van hen toekomt, periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen. Voor de looptijd van die uitkeringen gelden speciale regels. Die zijn anders dan de regels die gelden als jezelf lijfrente-uitkeringen aankoopt met jouw eigen lijfrentetegoed. Lees meer over de regels die gelden voor de periodieke uitkeringen bij overlijden op pagina 14.

Jouw nabestaanden mogen, op een enkele uitzondering na, niet naar eigen keuze het tegoed onderling verdelen. Zij moeten het tegoed overnemen in dezelfde verhouding als zij recht hebben op de hele nalatenschap. Verdelen ze het tegoed toch op een andere manier? Dan overtreden zij de belastingregels. Kopen ze geen periodieke uitkeringen aan? Maar nemen ze het tegoed dan ineens op (afkopen)? Ook dan overtreden ze de belastingregels. In beide gevallen moeten ze inkomstenbelasting betalen over het tegoed. Ook moeten ze dan een boete betalen van 20% van de waarde waar ze eigenlijk recht op hebben. Dit heet revisierente.

Wil je dat jouw tegoed na jouw overlijden aan 1 of meer specifieke nabestaanden toekomt? Zonder problemen voor de belasting? Dan kun je dit in jouw testament regelen. Jouw notaris kan je daarbij helpen. Let er daarbij wel op dat jouw lijfrentegoed moet toekomen aan een natuurlijk persoon. Gaat jouw spaartegoed na jouw overlijden naar een 'niet-natuurlijk persoon'? Bijvoorbeeld een stichting, goed doel of een B.V.? Dan ziet de Belastingdienst dit als een overtreding. Ook dan wordt het hele tegoed ineens belast met inkomstenbelasting en betaal je revisierente.

Wat mag je volgens de belastingregels niet doen met het spaartegoed?

Je mag volgens de belastingregels het tegoed van jouw lijfrenterekening niet afkopen. Doe je dit wel? Dan moet je ineens inkomstenbelasting betalen in box 1 over het tegoed. En je betaalt nog een fiscale boete van maximaal 20%. Dit is de revisierente. Lees meer over de gevolgen bij afkoop op pagina 11.

Er zijn nog meer dingen die je niet mag doen met jouw lijfrentespaarrekening. Doe je dat toch? Ook dan moet je ineens inkomstenbelasting in box 1 en revisierente betalen over het hele tegoed.

De rekening op naam van iemand anders zetten

Je mag jouw spaartegoed niet aan iemand anders geven of overmaken naar een andere spaar- of bankrekening. Bij een echtscheiding mag je soms wel (een deel van) uw spaartegoed aan jouw ex-partner geven. Dit mag soms ook als je stopt met een geregistreerd partnerschap.

De rekening verpanden

Je mag jouw rekening niet verpanden aan een schuldeiser. Je kunt jouw rekening bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor jouw hypotheekschuld.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

Je mag jouw spaartegoed alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. Je mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kun je bijvoorbeeld jouw spaartegoed niet omzetten in een lijfrenteproduct bij jouw eigen B.V.

3c.2 Verder sparen bij een verzekeraar

Breng je het lijfrentekapitaal onder in een lijfrente-verzekering bij een verzekeraar? Dan blijven de regels van het regime Wet IB 2001 gelden.

Overlijden tijdens de uitstelfase

Spaar je verder maar overlijdt je voor de nieuwe einddatum? Dan komt de waarde van de verzekering op dat moment toe aan de persoon of personen die je daarvoor als begunstigde hebt aangewezen. Je moet namelijk bij jouw nieuwe verzekering (of als je jouw huidige verzekering verlengt) aan de verzekeraar aangeven wie op de einddatum en bij tussentijds overlijden de uitkering krijgt.

Volgens de belastingregels moeten de begunstigten met de uitkering die ieder krijgt, periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen. Voor de looptijd van die uitkeringen gelden speciale regels. Die zijn anders dan de regels die gelden als je zelf lijfrente-uitkeringen aankoopt met uw eigen lijfrente-verzekering. Lees meer over de regels die gelden voor periodieke uitkeringen bij overlijden op pagina 14.

Kopen jouw begunstigten geen periodieke uitkeringen aan? Maar eisen zij de uitkering na het overlijden ineens op (afkopen)? Dan overtreden ze de belastingregels. Ze moeten dan inkomstenbelasting betalen over het tegoed. Ook moeten ze dan een fiscale boete van maximaal 20% betalen. Dit heet revisierente.

Gaat de uitkering na jouw overlijden naar een 'niet-natuurlijk persoon'? Bijvoorbeeld een stichting, een goed doel of een B.V.? Dan ziet de Belastingdienst dit als een overtreding. Ook dan wordt het hele tegoed ineens belast met inkomstenbelasting en moet er revisierente worden betaald.

Wat mag je volgens de belastingregels niet doen met de periodieke uitkering?

Je mag volgens de belastingregels de waarde van je lijfrente-verzekering niet afkopen. Doe je dit wel? Dan moet je ineens inkomstenbelasting betalen in box 1 over de afkoopwaarde die je krijgt.

En je betaalt nog een fiscale boete van maximaal 20%. Dit is de revisierente. Lees meer over de precieze gevolgen bij afkoop op pagina 15.

Er zijn nog meer dingen die je niet mag doen met jouw lijfrenteverzekering. Doe je dat toch? Ook dan moet je ineens inkomstenbelasting in box 1 en revisierente betalen over de waarde van jouw verzekering op dat moment.

De verzekering op naam van iemand anders zetten

Je mag de verzekering niet aan iemand verkopen of weggeven. Bij een echtscheiding mag je soms wel (een deel van) de lijfrente aan jouw ex-partner geven. Dit mag ook als je stopt met een geregistreerd partnerschap.

De verzekering verpanden

Je mag jouw verzekering niet verpanden aan een schuldeiser. Je kunt jouw verzekering bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor jouw hypotheekschuld.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

Je mag jouw verzekering alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. Je mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kun je bijvoorbeeld de waarde van jouw verzekering niet omzetten in een lijfrenteproduct bij jouw eigen B.V.

04

Goed om te weten

Bij Centraal Beheer staan we al meer dan 100 jaar klaar voor onze klanten. Je kent ons vast van ‘Even Apeldoorn bellen’.

Je kunt bij ons financiële producten en diensten afsluiten

Zoals verzekeringen, pensioenen, hypotheek, spaarrekeningen en beleggingsproducten. Rechtstreeks en via adviseurs die met ons samenwerken.

Vanaf 1995 horen wij bij Achmea

Centraal Beheer is een merk van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in Apeldoorn. Achmea is de grootste verzekeraar van Nederland. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 08077009 en de AFM onder nummer 12000441.

Je gegevens in vertrouwde handen

Sluit je een verzekering, of financiële dienst af? Dan hebben wij je gegevens nodig. Denk aan je naam, adres en woonplaats, e-mailadres, telefoonnummer en bankrekeningnummer. Soms hebben wij ook meer gegevens van je nodig. Achmea B.V. is verantwoordelijk voor een goede verwerking van jouw persoonsgegevens.

Wil je weten welke gegevens wij verwerken en waarvoor?

Kijk dan in ons Privacy Statement op centraalbeheer.nl/privacy. Daar lees je ook wat je rechten zijn. En wanneer je bezwaar kunt maken tegen verwerking van je gegevens. Wil je ons Privacy Statement op papier ontvangen? Stuur dan een brief naar: Centraal Beheer Relatiebeheer, Postbus 9150, 7300 HZ Apeldoorn

Staan er fouten in deze brochure?

Ons doel is dat al onze informatie klopt en volledig is. En dat je alles zo goed mogelijk begrijpt. Maar er kan altijd ergens een fout staan. Wij zijn niet aansprakelijk voor eventuele gevolgen van die fout.

Staat er iets anders in de productvoorwaarden?

Jouw en onze rechten en plichten staan in de productvoorwaarden. Staat hier wat anders dan in de productvoorwaarden? Dan gelden de productvoorwaarden.

Ben je niet tevreden? Laat het ons weten.

Ben je het niet met ons eens of heb je een klacht? Dan horen wij dit graag. We willen je namelijk zo goed mogelijk helpen. Kijk voor meer informatie en ons klachtenformulier op centraalbeheer.nl/klachtdoorgeven. Je kunt ook een brief sturen naar: Centraal Beheer Klachtenbureau, Postbus 9150, 7300 HZ Apeldoorn

Ben je niet tevreden over onze oplossing?

Neem dan contact op met het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid). Kijk voor meer informatie en een klachtenformulier op kifid.nl. Je kunt ook bellen (070) 333 89 99 of een brief sturen naar: Kifid, Postbus 93257, 2509 AG Den Haag

Meer informatie over Centraal Beheer

Kijk voor meer informatie over ons en ons beleid, onze producten en onze gegevens op centraalbeheer.nl. Het adres van Centraal Beheer is: Laan van Malkenschoten 20, 7333 NP Apeldoorn

Wij helpen je graag verder

Stuur een e-mail

info@centraalbeheer.nl

Chat met ons

Dat kan eenvoudig via onze app.

Stuur een brief

Centraal Beheer, Postbus 9150, 7300 HZ Apeldoorn

Bel 'Even Apeldoorn' (055) 579 8100

Dat kan van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 18.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 16.30 uur. Wij helpen je graag verder.

centraalbeheer.nl/lijfrente-komt-vrij